

Χάρτα Διαβούλευσης και Συμμετοχικότητας του Δήμου Λευκωσίας

1. Προοίμιο

Ο Δήμος Λευκωσίας (εφεξής «ο Δήμος»), αφουγκραζόμενος τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το Δικαίωμα Συμμετοχής στις Υποθέσεις Τοπικής Αρχής (Κυρωτικού) Νόμου και του περί Δήμων Νόμου, και αναγνωρίζοντας τη σημασία της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση και εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών, υιοθετεί τη Χάρτα Διαβούλευσης και Συμμετοχικότητας του Δήμου Λευκωσίας (εφεξής «η Χάρτα»).

2. Αρχές

Η Χάρτα διέπεται από τις αρχές της διαφάνειας στη λήψη αποφάσεων, της λογοδοσίας των αιρετών και διοικητικών οργάνων του Δήμου, της συμπεριληπτικής, ισότιμης και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχής όλων των πολιτών και της ενεργοποίησης της κοινωνίας μέσα από θεσμικά κατοχυρωμένες διαδικασίες συμμετοχής.

3. Εργαλεία Συμμετοχής

Ο Δήμος θέτει σε εφαρμογή τα πιο κάτω εργαλεία συμμετοχής, οι εκτελεστικές διατάξεις των οποίων παρατίθενται στα σχετικά Παραρτήματα 1 έως 5 της παρούσας Χάρτας.

3.1. Δημόσιες Διαβουλεύσεις

Ο Δήμος διεξάγει διαβουλεύσεις για όλα τα σχέδια πολιτικής που εκπονεί. Οι διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται τόσο διαζώσης όσο και διαδικτυακά. Μετά το πέρας κάθε διαβούλευσης συντάσσεται έκθεση διαβούλευσης, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα σχόλια που υιοθετήθηκαν ή όχι και τους λόγους.

3.2. Πρωτοβουλίες Δημοτών

Οι δημότες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν πρωτοβουλία δημοτών προς το Δημοτικό Συμβούλιο. Με τη συλλογή 200 ηλεκτρονικών υπογραφών, το Δημοτικό Συμβούλιο οφείλει να δώσει δημόσια απάντηση για τις προθέσεις ή τις ενέργειες του Δήμου σχετικά με το προτεινόμενο θέμα. Με τη συλλογή 500

ηλεκτρονικών υπογραφών, το Δημοτικό Συμβούλιο καλείται να διεξάγει διευρυμένη δημόσια συζήτηση αναφορικά με την πρωτοβουλία πολιτών και να δημοσιεύσει εμπεριστατωμένο σχέδιο δράσης.

3.3. Συμμετοχικός Προϋπολογισμός

Ποσό τουλάχιστον €10.000 από τον ετήσιο προϋπολογισμό του Δήμου, διατίθεται για έργα και δαπάνες που προτείνονται από τους δημότες, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

3.4. Επιτροπές Γειτονιάς

Ιδρύονται θεσμικές Επιτροπές Γειτονιάς για την καταγραφή αναγκών και την προώθηση προτάσεων πολιτικής, με δυνατότητα μικροχρηματοδότησης για πιλοτικά έργα.

3.5. Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας

Θεσμοθετείται η δημιουργία ενεργού Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας με ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας και σύνδεση με το Δημοτικό Συμβούλιο μέσω επίσημου μηχανισμού ανατροφοδότησης.

4. Λογοδοσία και Παρακολούθηση

Η λογοδοσία και η αξιολόγηση της εφαρμογής των συμμετοχικών διαδικασιών της Χάρτας, διασφαλίζονται μέσα από την εποπτεία της Επιτροπής Ελέγχου του Δήμου, η οποία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των προνοιών της Χάρτας, την έκδοση Ετήσιας Έκθεσης Διαβούλευσης και Συμμετοχικότητας, καθώς και την τακτική αξιολόγηση των δράσεων.

5. Τελικές Διατάξεις

Η Χάρτα εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία ψήφισής της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1-Δημόσιες Διαβουλεύσεις

1. Ορισμός

Η δημόσια διαβούλευση αποτελεί θεσμοθετημένη διαδικασία μέσω της οποίας ο Δήμος παρέχει στους πολίτες, οργανώσεις και λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς τη δυνατότητα να εκφράσουν απόψεις, να υποβάλουν σχόλια και να συνεισφέρουν με εισηγήσεις κατά τον σχεδιασμό πολιτικών, έργων και δράσεων που επηρεάζουν την πόλη.

2. Σκοπός

Ο σκοπός της δημόσιας διαβούλευσης είναι να ενισχύσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στη λήψη αποφάσεων του Δήμου, να ενδυναμώσει τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών και να βελτιώσει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα των σχεδίων πολιτικής και των έργων του Δήμου.

3. Διαδικασία

Η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης ακολουθεί τα πιο κάτω στάδια:

3.1.. Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου: Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης επί συγκεκριμένων θεμάτων που άπτονται άμεσου, ουσιαστικού και ευρύτερου ενδιαφέροντος για τους δημότες.

3.2. Ανακοίνωση: Ο Δήμος ανακοινώνει την έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης μέσω της ιστοσελίδας του και άλλων κατάλληλων μέσων επικοινωνίας, αναρτώντας σχετικά έγγραφα και πληροφορίες.

3.3. Υποβολή σχολίων: Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν γραπτές εισηγήσεις μέσω ηλεκτρονικής φόρμας ή με φυσική παρουσία, εντός καθορισμένης προθεσμίας. Επιπλέον, ο Δήμος δύναται να οργανώσει ειδικές δια ζώσης εκδηλώσεις ή εργαστήρια συμμετοχής, στο πλαίσιο των οποίων οι πολίτες θα έχουν την ευκαιρία να διατυπώσουν τις απόψεις και εισηγήσεις τους σε ανοικτό διάλογο με αιρετούς και υπηρεσιακούς λειτουργούς του Δήμου.

3.4. Αξιολόγηση: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου αξιολογούν τα υποβληθέντα σχόλια και τα λαμβάνουν υπόψη κατά τον σχεδιασμό ή την αναθεώρηση πολιτικών και έργων.

3.5. Έκθεση Διαβούλευσης: Ο Δήμος συντάσσει και δημοσιεύει Έκθεση Διαβούλευσης στην οποία αναφέρονται τα βασικά σημεία, τα υιοθετηθέντα σχόλια και η αιτιολόγηση για τις αποφάσεις που ελήφθησαν.

4. Χρονικά Πλαίσια

Η διάρκεια της κάθε δημόσιας διαβούλευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 20 εργάσιμες ημέρες, εκτός αν υπάρχει αιτιολογημένη εξαίρεση λόγω επείγουσας ανάγκης.

5. Συμμετέχοντες

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι δημότες, οι οργανώσεις και τα νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή έχουν έννομο συμφέρον στον Δήμο.

6. Δημοσίευση Αποτελεσμάτων

Η Έκθεση Διαβούλευσης δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της κάθε διαβούλευσης.

Παράρτημα 2-Πρωτοβουλίες Δημοτών

1. Ορισμός

Η Πρωτοβουλία Δημοτών είναι εργαλείο θεσμοθετημένης συμμετοχής που επιτρέπει στους δημότες να προτείνουν ζητήματα προς συζήτηση και να εισηγούνται λύσεις για θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τις πολιτικές του Δήμου.

2. Σκοπός

Ο σκοπός της Πρωτοβουλίας Δημοτών είναι να ενισχύσει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, να παρέχει στους δημότες θεσμοθετημένο δικαίωμα υποβολής προτάσεων για θέματα που θεωρούν σημαντικά και να διασφαλίζει ότι οι εισηγήσεις των πολιτών λαμβάνονται υπόψη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του Δήμου.

3. Διαδικασία

Η διαδικασία ενεργοποίησης Πρωτοβουλίας Δημοτών περιλαμβάνει τα πιο κάτω στάδια:

3.1. Υποβολή πρότασης: Οι δημότες υποβάλλουν γραπτή πρόταση που συνοδεύεται από τον απαιτούμενο αριθμό υπογραφών.

3.2. Αξιολόγηση: Ο Δήμος εξετάζει τη νομιμότητα και την αρμοδιότητα του αιτήματος.

3.3. Δημόσια απάντηση: Με τη συλλογή 200 υπογραφών, το Δημοτικό Συμβούλιο οφείλει να απαντήσει δημοσίως για τις προθέσεις ή ενέργειες του Δήμου.

3.4. Δημόσια συζήτηση και σχέδιο δράσης: Με τη συλλογή 500 υπογραφών, το Δημοτικό Συμβούλιο διεξάγει δημόσια συζήτηση και εκπονεί εμπεριστατωμένο σχέδιο δράσης.

4. Τύπος υπογραφών

Οι υπογραφές συλλέγονται ηλεκτρονικά μέσω πλατφόρμας του Δήμου ή, όπου εφαρμόζεται, με φυσικό τρόπο, με επαρκή στοιχεία ταυτοποίησης.

5. Δικαιώματα υποβολής

Δικαίωμα υποβολής Πρωτοβουλίας έχουν όλοι οι δημότες Λευκωσίας ηλικίας άνω των 16 ετών, καθώς και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο.

6. Δημοσίευση αποτελεσμάτων

Οι αποφάσεις και οι δράσεις που προκύπτουν από Πρωτοβουλίες Δημοτών δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του Δήμου.

Παράρτημα 3-Συμμετοχικός Προϋπολογισμός

1. Ορισμός

Ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός είναι εργαλείο που δίνει στους δημότες τη δυνατότητα να διαμορφώνουν ενεργά μέρος του προϋπολογισμού του Δήμου, προτείνοντας έργα ή δράσεις τοπικού ενδιαφέροντος που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινότητας.

2. Σκοπός

Ο σκοπός του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού είναι να ενισχύσει τη διαφάνεια και τη συμμετοχή στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, να προωθήσει έργα που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και να ενδυναμώσει τη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ Δήμου και πολιτών.

3. Διαδικασία

Η διαδικασία Συμμετοχικού Προϋπολογισμού περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

3.1. Προκήρυξη: Ο Δήμος προκηρύσσει ανοικτή πρόσκληση για υποβολή προτάσεων από δημότες και οργανώσεις.

3.2. Υποβολή προτάσεων: Οι προτάσεις υποβάλλονται γραπτώς ή ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις οδηγίες του Δήμου.

3.3. Αξιολόγηση: Ο Δήμος αξιολογεί την εφικτότητα, τη σκοπιμότητα και τη συμβατότητα των προτάσεων με τους στρατηγικούς στόχους του Δήμου.

3.4. Επιλογή και υλοποίηση: Οι επιλέξιμες προτάσεις τίθενται σε αξιολόγηση από το Δημοτικό Συμβούλιο. Οι προτάσεις που εγκρίνονται υλοποιούνται από τον Δήμο.

4. Οικονομικό πλαίσιο

Το ελάχιστο ποσό που δεσμεύεται για τον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό είναι €10.000 ετησίως. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξηθεί κατ' έτος, αναλόγως των δημοσιονομικών δυνατοτήτων του Δήμου.

5. Δικαιώματα Συμμετοχής

Δικαίωμα υποβολής και συμμετοχής έχουν όλοι οι δημότες, συλλογικότητες, οργανώσεις και φορείς που δραστηριοποιούνται εντός του Δήμου.

6. Δημοσίευση Αποτελεσμάτων

Οι εγκριθείσες προτάσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Δήμου μαζί με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και σχετική ενημέρωση προόδου.

Παράρτημα 4-Επιτροπές Γειτονιάς

1. Ορισμός

Οι Επιτροπές Γειτονιάς είναι θεσμοθετημένα άτυπα συλλογικά όργανα, τα οποία λειτουργούν σε επίπεδο γειτονιάς με στόχο την ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και του Δήμου, την ανάδειξη αναγκών και την υποβολή προτάσεων πολιτικής για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής σε τοπικό επίπεδο.

2. Σκοπός

Ο σκοπός των Επιτροπών Γειτονιάς είναι να ενισχύσουν τη συμμετοχή των πολιτών σε τοπικά ζητήματα, να προάγουν τη συνεργασία και τον διάλογο μεταξύ Δήμου και κατοίκων, να καταγράφουν προβλήματα και να εισηγούνται λύσεις για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στις γειτονιές και να προωθούν μικρής κλίμακας έργα και δράσεις, μέσω προγραμμάτων μικροχρηματοδότησης.

3. Διαδικασία

Η λειτουργία των Επιτροπών Γειτονιάς διέπεται από τις πιο κάτω αρχές και στάδια:

3.1. Σύσταση: Οι Επιτροπές συγκροτούνται από κατοίκους της γειτονιάς, μετά από σχετική δημόσια πρόσκληση συμμετοχής που εκδίδει ο Δήμος.

3.2. Συνεδριάσεις: Οι Επιτροπές συνεδριάζουν τακτικά, καταγράφουν προβλήματα και ανάγκες και υποβάλλουν τις εισηγήσεις τους στον Δήμο.

3.3. Υποβολή Προτάσεων: Οι Επιτροπές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν μικρής κλίμακας προτάσεις για έργα ή δράσεις που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής στη γειτονιά.

3.4. Χρηματοδότηση: Ο Δήμος μπορεί να διαθέσει μικρά κονδύλια για πιλοτικά έργα που προκύπτουν από τις εισηγήσεις των Επιτροπών.

4. Δικαιώματα συμμετοχής

Δικαίωμα συμμετοχής στις Επιτροπές έχουν όλοι οι κάτοικοι της εκάστοτε γειτονιάς που ενδιαφέρονται να συμβάλουν ενεργά στη βελτίωση του τόπου διαμονής τους.

5. Δημοσίευση αποτελεσμάτων

Ο Δήμος δημοσιεύει σε ετήσια βάση έκθεση με τα αποτελέσματα, τις προτάσεις και την πρόοδο των Επιτροπών Γειτονιάς.

Παράρτημα 5: Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας

1. Ορισμός

Το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας είναι θεσμοθετημένο συμμετοχικό όργανο νέων, το οποίο λειτουργεί με σκοπό να ενισχύσει τη συμμετοχή της νεολαίας στη διαμόρφωση των πολιτικών του Δήμου και να διασφαλίσει τη σύνδεση των νέων με τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο.

2. Σκοπός

Ο σκοπός του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας είναι να καλλιεργήσει τη δημοκρατική συνείδηση και την ενεργό συμμετοχή των νέων στα κοινά, να προσφέρει στους νέους χώρο έκφρασης, διαλόγου και υποβολής προτάσεων προς τον Δήμο και να διασφαλίσει ότι οι πολιτικές του Δήμου λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και τις ανησυχίες της νέας γενιάς.

3. Διαδικασία

Η λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας διέπεται από ρυθμιστικό πλαίσιο που καθορίζεται από τον Δήμο και περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

3.1. Σύσταση: Η σύσταση γίνεται μέσω ανοικτής πρόσκλησης προς νέους ηλικίας 16-30 ετών που είναι δημότες του Δήμου ή φοιτούν/εργάζονται στον Δήμο. Ο μέγιστος αριθμός μελών ορίζεται σε 30 άτομα, ο οποίος δύναται να αυξηθεί κατόπιν ενδιαφέροντος.

3.2. Επιλογή: Η επιλογή των μελών γίνεται από την Επιτροπή Νεολαίας και Εθελοντισμού του Δήμου και επικυρώνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Κατά την επιλογή, καταβάλλεται προσπάθεια να διασφαλίζεται η ισότιμη συμμετοχή ανέντακτων πολιτών, μελών που ανήκουν σε πολιτικά κόμματα που εκπροσωπούνται στο Δημοτικό Συμβούλιο, εκπροσώπων από τα Δημοτικά Διαμερίσματα, μελών από οργανώσεις νεολαίας που λειτουργούν εντός των ορίων του Δήμου και εκπροσώπων φοιτητικών ενώσεων των πανεπιστημίων που έχουν έδρα στον Δήμο Λευκωσίας.

3.3. Σύνθεση: Ο τελικός αριθμός και η σύνθεση εγκρίνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Νεολαίας και Εθελοντισμού του Δήμου.

3.4. Θητεία: Η θητεία των μελών είναι διετής, με δυνατότητα ανανέωσης.

3.5. Συνεδριάσεις: Το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας συνεδριάζει τακτικά και υποβάλλει εισηγήσεις ή απόψεις στο Δημοτικό Συμβούλιο για θέματα που αφορούν τη νεολαία και την τοπική κοινωνία.

3.6. Εκτελεστικές αρμοδιότητες και διασύνδεση: Οι εκτελεστικές αρμοδιότητες ασκούνται από τον/την Πρόεδρο της Επιτροπής Νεολαίας και Εθελοντισμού του Δήμου, ο/η οποίος/α προεδρεύει του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας, καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Νεολαίας και Εθελοντισμού του Δήμου, οι οποίοι λειτουργούν και ως θεσμικός μηχανισμός διασύνδεσης με το Δημοτικό Συμβούλιο.

4. Δικαιώματα Συμμετοχής

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν νέες και νέοι ηλικίας 16-30 ετών, που είναι δημότες του Δήμου ή φοιτούν ή εργάζονται εντός του Δήμου.

5. Δημοσίευση Αποτελεσμάτων

Οι εισηγήσεις, οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας δημοσιεύονται σε ετήσια έκθεση, η οποία κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο.